

የአባላዘር ተላላፊ በሽታዎች እውነት ነገሮች

Herpes - Amh

ሄርፒስ

(ከ ሄርፒስ ሲምፕሊክስ ቫይረስ 1 ና 2 የሚመጣ፣ ኤች-ኤስ-ቪ)

የበሽታው ምልክቶች

የባላዘር ሄርፒስ ምልክቶች፡

- በቫይረሱ ከተለከፉ ከ2 እስከ 30 ቀን በኋላ
- ቡንጅ መሰል እባጮች በብልት፣ አፍና ቂጥ መውጣት
- እባጮቹ ከተከፈቱ 1-2 ሳምንት በኋላ ይደናሉ
- ቁስሎቹ ሴት ብልት ውስጥ ሊደበቁ ይችላሉ
- መጀመርያው የሚወጡ ቁስሎች በጣም ሃይለኛ ሲሆኑ፣ ቀጥለው የሚወጡት ግን መጠነኛ ናቸው
- ቁስል ሊወጣ ሲል ማሳከክና ማቃጠል ይጀምራል
- መጀመርያ ማመም ሲጀምር ትኩሳት፣ ራስምታትና የጉሮሮ ማበጥ ይጀምራል
- ቁስሉ ይሄዳል፣ በሽታው ግን ይቀራል
- ቁስሎቹ ሊመለሱ ይችላሉ፣ ነገር ግን ከበፊቱ የተሻሉ ናቸው

መተላለፍ

የባላዘር ሄርፒስ የሚተላለፈው፡

- በወንድ ብልት ግብረሰጋ
- ባፍ ግብረሰጋ
- በፊንጢጣ ግብረሰጋ
- የበሽተኛ ቁስል በመንካት
- ከበሽተኛ እናት አዲስ ወደተወለደ ሕጻን
- ቁስል ሳይኖር በቫይረስ ሊተላለፍ ይችላል

ጣጣውና የሚያስከትለው ችግር

የባላዘር ሄርፒስ የሚያስከትለው ችግር፡

- የሄርፒስ ቁስሎች እንደ ኤች-አይ-ቪና ሌሎች ጀርሞች በቀላሉ እንዲገቡ ምቹ ይሆናል
- እየተመላለሰ በጣም ያስቃያል

የአባላዘር ሄርፒስና እርግዝና፡

- እናቶች ለሚወለዱ ሕጻናት ያጋባሉ
- በሽታው አዲስ በተወለዱ ሕጻናት ሞት፣ ያንጎል፣ ሳንባና ጉበት ብልሽት ልያስከትል ይችላል
- አብዛኞቹ ተመላላሽ ሄርፒስ ያላቸው እርጉዞች ጤነኛ ህጻናት ይወልዳሉ
- የመጀመርያ ደረጃ በሽታ ካላቸው እናቶች የሚወለዱ ሕጻናት የሚያስከትለው ጉዳት በጣም የባሰ ነው

መከላከል

የአባላዘር ሄርፒስን መዛመት ለመቀነስ የተሰጡ አስተያየቶች፡

- የአባላዘር ቁስል ከንዶም መከላከያ

በተደረገላቸው አካባቢ ነው የሚወጡት፡

መከላከያ ባልተደረገላቸው ቦታዎችም ሊወጡ ይችላሉ። የላተክስ ኮንዶም የሄርፒስ በሽታን ሊከላከሉ የሚችሉት፣ የበሽታው ቦታ በኮንዶም ከተሸፈነ ብቻ ነው።

- በሴት ብልትና ፊንጢጣ ግብረሰጋ ኮንዶም ይጠቀሙ
- በወንድ ብልትና አፍ ግብረሰጋ ኮንዶም ይጠቀሙ
- የሴት ብልት ግብረሰጋ ባፍ ካደረጉ ኮንዶምን በሁለት በመክፈል ይጠቀሙ
- የግብረሰጋ ተካፋዮችዎ ይቀንሱ
- የአባላዘር ሄርፒስ ካለዎት ሃኪም ወይም በሌላ የህክምና አገልግሎት ይመርመሩ
- ከታመሙ የግብረሰጋ ተካፋዮችዎ ያስታውቁ
- እርጉዝ ከሆኑና ካሁን በፊት ታመው ከነበረ ለደክተር ያስታውቁ
- ምንም ግዘም፣ ቁስል ካለው ሰው የግብረሰጋ ግንኙነት አያድርጉ

ሕክምና

የአባላዘር ሄርፒስ ሕክምና፡

- ሕክምና የለውም፣ በሽታው እስከሞት ድረስ ይቆያል
- በሽታው እንዳይመለስ በየቀኑ መድሃኒት መውሰድ ያስፈልጋል
- እንደገና ለታመሙት፤ ምንም ለውጥ ስለማያስመጣ፣ ሕክምና አያስፈልግም
- እንደገና ለታመሙት ስቃዩን የሚቀንሱ አንዳንድ እርምጃዎች አሉ

ለተጨማሪ ማብራርያ በሚከተለው ይጠይቁ፡

Infectious Disease Epidemiology, Prevention and Control Division
 STD and HIV Section
 Minnesota Department of Health
 P.O. Box 64975
 St. Paul, MN 55164-0975
 (651) 201-5414; (651) 201-5797 TTY

Minnesota Family Planning and STD Hotline
 1-800-783-2287 ድምጽ /TTY

CDC National STD and AIDS Hotlines
 1-800-227-8922; 1-800-243-7889 TTY

CDC National Herpes Hotline
 (919) 361-8488